

کارگردان‌های نمایش «فرایند» در گفت‌وگو با «ایران»
از تئاتر دانشجویی می‌گویند

جست‌وجو کردن خطر کردن و تجربه کردن

یکی از اجراهای قابل‌اعتنای تئاتر دانشجویی در این سال‌ها بی‌شک نمایش «فرایند» است. اجرایی ملهم از فضای گروتسک، تمثیلی و انتزاعی نویسنده‌ای چون فرانتس کافکا اهل کشور چک و صد البته نویسنده‌ای چون کوئو آبه ژاپنی.

شوخی‌رمضانه با حضرت حافظ

ساقی بی‌اور جام را تا اذان ندادن

حضرت حافظ در اینجا برای افطار میزبان جمعی از دوستان و آشنایانش بوده و در بیت اول همسرش را که مشغول نماز بوده است، صدا می‌کند و می‌گوید: «خانم بیا که این قوم و خویش‌ها سفره افطار رو غارت کردن، خیر سرمون دو دقیقه رقتیم نماز بخونیم‌ها». و در مصرع دوم برای نشان دادن عمق کشنگی میهمانان ظرف آنها را به ماه تشبیه می‌کند و می‌گوید جوری ته بشقاب را ساییده‌اند که عین هلال ماه شده است.

«ایران» در گفت‌وگو با کارشناسان، کیفیت حضور پاپیون

ایران در رویداد بین‌المللی دوبی را بررسی می‌کند

چرا ایران در اکسپوی ۲۰۲۰ مقام نیامورد؟

مریم سادات گوشه
خبرنگار

اکسپوی دوبی ۲۰۲۰ هم‌بازدهم فروردین ماه ۱۴۰۱ بعد از شش ماه فعالیت به کار خود پایان داد. اکسپویی که در آن، پاپیون ایران نتوانست همچون دفعات قبیل قوی ظاهر شود. نمایشگاه جهانی که به اختصار به آن اکسپوی می‌گویند، هر ۵ سال یک بار به میزبانی یک کشور برگزار می‌شود. در ابتدا پنج شهر برای برگزاری این نمایشگاه در سال ۲۰۲۰ مطرح شدند. در نهایت هم چهار شهر در این رقابت ماندند که شامل دوبی از امارات متحده عربی، اکاترینبرگ از روسیه، امیرات ترکیه و سان‌پائولو از برزیل. سرانجام دوبی برای نخستین بار از خاورمیانه برای میزبانی این رویداد انتخاب شد اما به دلیل شیوع ویروس کرونا به سال ۲۰۲۱ موکول شد. نمایشگاهی که گونه‌ای جام جهانی حوزه‌های فناوری، نوآوری و معماری و نیز فرهنگ و هنر است. رویدادی که بعد از جام جهانی فوتبال و المپیک به عنوان سومین رویداد بین‌المللی دنیا تلقی می‌شود. در این رویداد ۱۸۰ کشور و میلیون‌ها علاقه‌مند در آن شرکت داشتند و البته این بار کشور ما به دلایل بسیاری نتوانست از این ظرفیت به‌نحو احسن استفاده کند تا جایی که حسین علی مددی مسئول بخش رسانه پاپیون هم در گفت‌وگویی به تسنیم گفته بود که «برخی از بازدیدکنندگان آلمانی که تجربه سفر به ایران داشته‌اند، در مواجهه با پاپیون ایران به علت ضعف اساسی بسیار متعجب شدند و نمایش ایران از افتخارات خود را به حدی ضعیف دانستند که هیچ مطابقتی با واقعیت کشور ایران ندارد.» ایران در دو دوره اخیر برگزاری رویداد اکسپو توانسته بود در جایگاه اول قرار بگیرد اما اکنون چرا با وجود تجربه‌های موفق نتوانست به خوبی ظاهر شود؟ این سؤالی است که روزنامه ایران با کارشناسان مطرح می‌کند.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که مأمین هنرمندان و صاحبان فرهنگ و هنر است سپرده شود و البته این موضوع بارها به بحث و نظر گذاشته شده است.

■ نگاه به اکسپو در ایران باید از تجارت محور به فرهنگ محور تغییر کند
سیدمحمود اسلامی معاون توسعه و مدیریت منابع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و عضو هیات مدیره بنیاد رودکی، بنیادی که بحث فرهنگی این رویداد را به عهده دارد، درباره اینکه آیا وزارت فرهنگ برنامه‌ای برای به دست گرفتن این رویداد فرهنگی دارد، به «ایران» می‌گوید: «اکسپوی دوبی از جنبه‌های مختلف قابل‌ارزیابی است ولی فکر می‌کنم بیش از هر چیز باید نگاه به آینده داشت. نزدیکی

در ادامه می‌گویند: «به اکسپو، المپیک ملت‌ها می‌گویند؛ یعنی فرصتی برای تبادل فرهنگی میان کشورها و فرهنگ‌های مختلف. از این زاویه اکسپو محلی برای نمایش توانمندی‌های هر کشور بر محور هنر، گردشگری و فناوری‌های نوین است. معتقدم نگاهی به ساختار کلی اکسپو به لحاظ محتوایی نشان می‌دهد این رویداد خصوصا در دوره‌های تازه بیش از همه چیز، محل عرضه توانمندی‌های فرهنگی است. کشورها هزینه می‌کنند تا توانمندی‌هایشان را نشان دهند؛ حتی در عرضه محصولات هم آیین‌نامه وجود دارد. این در حالی است که ساختار فعلی مدیریت اکسپو در کشورمان «تجارت محور» است. با توجه به چند وجهی بودن این رویداد، ستاد

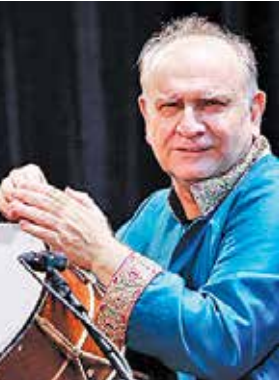
فعلی موجب شده که پاپیون ایران نتواند به مفهوم حقیقی نماینده شایسته‌ای برای کشورمان باشد و این موضوعی است که باید برای آن فکری کرد. پاپیون ایران در اکسپو با تعاریفی که شد، نیازمند «محتوا» برای معرفی کشورمان به نمایندگان ملت‌های مختلف است؛ حال رویدادی که در بستر فرهنگی شکل می‌گیرد، خوب طبیعی است که نیازمند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری نهادهای فرهنگی و در نهایت حضور محوری دستگاه متولی فرهنگی کشور باشد. نگاهی به اکسپوی دوبی نشان می‌دهد نقطه عطف حضور مخاطبان در پاپیون ایران در هنگام اجرای برنامه‌های هنری بوده که ذیل کمیته فرهنگی اجرا شده است.»

او ادامه می‌دهد: «نگاه ما باید به آینده باشد؛ آنچنان که روح حاکم بر فعلی موجب شده که پاپیون برخی کشورها که بنیه قوی‌ای برای ارائه فناوری و جاذبه‌های گردشگری و فرهنگی و هنر ندارند، مقام آوردند. مثل پاکستان، عربستان و... به نظر می‌رسد، کشوری مثل عربستان درک درستی از معنا و مفهوم اکسپو پیدا کرده که به خوبی توانسته گذشته خود را به نمایش بگذارد و حتی فراتر از تصویر واقعی خود و بسیار اغراق آمیز به جهان نشان دهد. قطعا ایران با داشتن فرهنگ و هنری غنی و با جاذبه‌های گردشگری بسیار و متنوع و نیز پیشرفت چشمگیرش در حوزه فناوری می‌تواند هوشمندانه‌تر در اکسپوی بعدی حضور یابد.

در اکسپوی اخیر دوبی برخی کشورها که بنیه قوی‌ای برای ارائه فناوری و جاذبه‌های گردشگری و فرهنگی و هنر ندارند، مقام آوردند. مثل پاکستان، عربستان و... به نظر می‌رسد، کشوری مثل عربستان درک درستی از معنا و مفهوم اکسپو پیدا کرده که به خوبی توانسته گذشته خود را به نمایش بگذارد و حتی فراتر از تصویر واقعی خود و بسیار اغراق آمیز به جهان نشان دهد. قطعا ایران با داشتن فرهنگ و هنری غنی و با جاذبه‌های گردشگری بسیار و متنوع و نیز پیشرفت چشمگیرش در حوزه فناوری می‌تواند هوشمندانه‌تر در اکسپوی بعدی حضور یابد.

ساختار فعلی موجب شده که پاپیون ایران نتواند به مفهوم حقیقی نماینده شایسته‌ای برای کشورمان باشد و این موضوعی است که باید برای آن فکری کرد.

پاپیون ایران در اکسپو با تعاریفی که شد، نیازمند «محتوا» برای معرفی کشورمان به نمایندگان ملت‌های مختلف است؛ حال رویدادی که در بستر فرهنگی شکل می‌گیرد، خوب طبیعی است که نیازمند تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری نهادهای فرهنگی و در نهایت حضور محوری دستگاه متولی فرهنگی کشور باشد

وحيد اسداللهی

سیدمحمود اسلامی

نداشتن مهارت و تجربه کافی

برخی کارشناسان و کسانی که از نزدیک غرفه ایران را دیده بودند، نداشتن مهارت و تجربه کافی معمارپاپیون ایران را دلیل اصلی دانسته بودند. حسین علی مددی در اظهارات دیگری در این باره گفته بود: «متأسفانه معمار پاپیون ایران به دلیل عدم تجربه و مهارت کافی در نوع طراحی پاپیون‌ها در اکسپو عملکرد چندان مناسبی نداشته است، ساخت پاپیون ایران به صورت غرفه‌بندی باعث شده که فضای بی‌استفاده زیادی به وجود آید، به طوری که ۶۰ درصد کل فضای پاپیون ایران عملا بلااستفاده و اصطلاحاً پرت است و همین امر موجب استفاده حداکثری از فضای پاپیون شده است. این در حالی است که پاپیون سایر کشورها طراحی یکپارچه و منسجمی دارد.»

برای همین پاپیون ایران نتوانست شعار و موضوع اصلی اکسپوی ۲۰۲۰ دوبی با عنوان «ارتباط ذهن‌ها، خلق آینده» را محقق کند. شاعری که رشد و مطرح شدن ایده‌های خلاقانه را دنبال می‌کرد. بی‌شک معماری پاپیون ایران بخشی از مشکل است؛ چرا که منتقدان این رویداد مهم فرهنگی معتقدند که اکسپو به جای معرفی دستاوردهای فرهنگی و هنری، فضایی، هسته‌ای و پزشکی و... گز و پسته و سوهان فروخته است و همین عملکرد ضعیف باعث چنین انتقاداتی شده است. از طرفی تغییر دولت و کمبود زمان برای چینش و طراحی اکسپو را هم به نوعی یکی از دلایل این ماجرا می‌دانند. برخی از کارشناسان معتقدند که متولی اکسپوی دوبی که رویدادی فرهنگی است باید به جای وزارت صنعت، معدن و تجارت به

رویداد اکسپو است؛ ساختار کلی ستاد اکسپو در کشورمان نیاز به اصلاح و معماری دوباره دارد. لازم است همچنان که بستر این رویداد فرهنگی است، نگاه به اکسپو از نگاه «تجارت محور» به «فرهنگ محور» در داخل کشورمان تغییر کند؛ البته نگاه فرهنگ محور نافی سایر بخش‌های اکسپو نیست و جاذبه‌های فرهنگی می‌تواند رونق بخش محورهای دیگر اکسپو از جمله گردشگری و فناوری‌های نوین را فراهم کند تا با برنامه‌ریزی و تخصیص امکانات به حوزه فرهنگ و هنر و محوریت دادن به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاپیون جمهوری اسلامی ایران به نماینده‌ای شایسته برای کشورمان بدل شود.»

■ موسیقی فولک در اکسپو، نقطه قوت ایران بود

اکسپو موضوعی میان دستگاهی است و با مدیریت وزارت صنعت، معدن و تجارت، هر کدام از سازمان‌های مرتبط نماینده‌ای در ستاد دارند که تحت نام کمیته‌های مختلف در نهایت شاخه پاپیون جمهوری اسلامی ایران در این رویداد را شکل می‌دهند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز یکی از این اعضا است که بنیاد فرهنگی هنری رودکی در این دوره به عنوان نماینده این وزارت متولی رویدادهای هنری بود.

رویداد اکسپو است؛ ساختار کلی ستاد اکسپو در کشورمان نیاز به اصلاح و معماری دوباره دارد. لازم است همچنان که بستر این رویداد فرهنگی است، نگاه به اکسپو از نگاه «تجارت محور» به «فرهنگ محور» در داخل کشورمان تغییر کند؛ البته نگاه فرهنگ محور نافی سایر بخش‌های اکسپو نیست و جاذبه‌های فرهنگی می‌تواند رونق بخش محورهای دیگر اکسپو از جمله گردشگری و فناوری‌های نوین را فراهم کند تا با برنامه‌ریزی و تخصیص امکانات به حوزه فرهنگ و هنر و محوریت دادن به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاپیون جمهوری اسلامی ایران به نماینده‌ای شایسته برای کشورمان بدل شود.»

■ موسیقی فولک در اکسپو، نقطه قوت ایران بود

رویداد اکسپو است؛ ساختار کلی ستاد اکسپو در کشورمان نیاز به اصلاح و معماری دوباره دارد. لازم است همچنان که بستر این رویداد فرهنگی است، نگاه به اکسپو از نگاه «تجارت محور» به «فرهنگ محور» در داخل کشورمان تغییر کند؛ البته نگاه فرهنگ محور نافی سایر بخش‌های اکسپو نیست و جاذبه‌های فرهنگی می‌تواند رونق بخش محورهای دیگر اکسپو از جمله گردشگری و فناوری‌های نوین را فراهم کند تا با برنامه‌ریزی و تخصیص امکانات به حوزه فرهنگ و هنر و محوریت دادن به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاپیون جمهوری اسلامی ایران به نماینده‌ای شایسته برای کشورمان بدل شود.»

رویداد اکسپو است؛ ساختار کلی ستاد اکسپو در کشورمان نیاز به اصلاح و معماری دوباره دارد. لازم است همچنان که بستر این رویداد فرهنگی است، نگاه به اکسپو از نگاه «تجارت محور» به «فرهنگ محور» در داخل کشورمان تغییر کند؛ البته نگاه فرهنگ محور نافی سایر بخش‌های اکسپو نیست و جاذبه‌های فرهنگی می‌تواند رونق بخش محورهای دیگر اکسپو از جمله گردشگری و فناوری‌های نوین را فراهم کند تا با برنامه‌ریزی و تخصیص امکانات به حوزه فرهنگ و هنر و محوریت دادن به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاپیون جمهوری اسلامی ایران به نماینده‌ای شایسته برای کشورمان بدل شود.»

رویداد اکسپو است؛ ساختار کلی ستاد اکسپو در کشورمان نیاز به اصلاح و معماری دوباره دارد. لازم است همچنان که بستر این رویداد فرهنگی است، نگاه به اکسپو از نگاه «تجارت محور» به «فرهنگ محور» در داخل کشورمان تغییر کند؛ البته نگاه فرهنگ محور نافی سایر بخش‌های اکسپو نیست و جاذبه‌های فرهنگی می‌تواند رونق بخش محورهای دیگر اکسپو از جمله گردشگری و فناوری‌های نوین را فراهم کند تا با برنامه‌ریزی و تخصیص امکانات به حوزه فرهنگ و هنر و محوریت دادن به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پاپیون جمهوری اسلامی ایران به نماینده‌ای شایسته برای کشورمان بدل شود.»